

Előfizetési árak:
 Egész évre 10.- frt
 Félévre 5.- .
 Negyedévre 2.50 .
 Egy hóra 1.- .
 Egyre szám 4 kr.

Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:**
 Főpiacz, a város-
 ázzal szemben.
Hirdetések:
 Egy hasábos példó
 soronként 5 krajával
 számítottnak.

Bünre-bün.

A Debreczeni Ellenőr részére írta: **K. Sz.**
 Debreczen, január 4.

A mikor fejünk fölött láng
 csap ki a házfödélből ne szálljunk
 hosszú pörbe azzal, kit a gyujto-
 gatás vádja terhel, hanem a láng
 elfojtásához lássunk legelsőbben;
 s a mikor ezeréves alkotmányun-
 kon folt esett, mely tovaterjedé-
 sében széjjelfoszlással, megsem-
 misüléssel fenyegeti ezt a mi vér-
 rel szerzett kincsünket, akkor nem
 többé kevésbé sikerült önvédőbe-
 szédeket vár az ország az ellen-
 zéktől; hanem várja azt, hogy
 akinél ott van a mentőszel, az
 álljon elő véle és dolgozzék a
 csorba kiköszörülésén azzal az
 önmegtágadással s önfeláldozással,
 melyet alkotmányunk védelmére
 mindenhajjoggal elvárhatunk min-
 denkitől s a melyet megkövetel-
 hetünk a hazafiságával örökkön-
 örökké dicsekvő ellenzékétől is.

Negyedik napja, hogy törvény
 nélkül folynak az ország ügyei.
 Kit terhel ezért a felelősség, kinek
 a büne, hogy ez megtörténhetett:
 tisztában van azzal régen a köz-
 vélemény, mely látta az ország-
 házban történeteket s látta, hogy
 tiltakozó szava ellenére is mint
 igyekezett az ellenzék épen arra,
 hogy január 1-ére valahogyan a
 törvényen kívüli állapot el ne
 maradjon. De ismételjük, most

nem a pörlekedésnek van itt az
 ideje, hanem a történet hiba kire-
 perálásának. A leszámolást majd
 lássuk azután, most tessék azon
 lenni, hogy az elkövetett hiba ne
 vonja maga után a belőle eredő
 bünök hosszú sorozatát.

Azt a szégyenletes eseményt
 már ki nem törülhetik az urak a
 magyar históriából, hogy akadt
 magyar ellenzék, mely kezét az
 alkotmányra emelte s rajta sebet
 ejtett. De enyhíthetik cselekedetük
 súlyát és megbélyegző voltát, ha
 félretéve minden mást, sietnek és
 beiktatnak közvetlenül melléje
 a história lapjára egy másik ese-
 ményt: hogy ugyanazok, akik a
 sebet ejtették, rögtön belátva ese-
 lekedetük végzetes voltát, siettek
 az alkotmány megmentésére és
 közös akarattal, bünbánó lélekkel
 visszaállították azt régi fényébe.

Talán vannak is még az or-
 szágban, akik ezt remélik és el-
 várják az ellenzékétől. Az obstruk-
 czióval tört az alkotmány ellen —
 semmi egyebet tennie nem kellene,
 mint most (mikor már megtörtént
 a helyrehozhatlan hiba) abba-
 hagynia a végzetes komédiát, meg-
 engednie az ügyek rendes mene-
 tét: egyetlen ülés alatt megsza-
 vazhatná a szükséges javaslatokat
 s holnap megint a rendes, alkotmá-
 nyos mederben folyhatnának az
 ország dolgai. — Istenem, ha az
 abszolutizmus idejében a jó haza-

fiaknak csak ezt az áldozatot kel-
 lett volna meghozniok az édes
 haza alkotmányáért! — Mennyi
 örömmel, milyen lelkesedéssel tet-
 ték volna meg! Valóban ennyi
 áldozatot bátran elvárhatnak ma
 még azok is, akik ismerik a mi
 ellenzékünk modern hazafiságát
 és bizonyára sokan vannak, akik
 csakugyan ezt remélik, várják.

Hü remények, hiábavaló vá-
 rakozás! Az ellenzék a szemébe
 nevetne annak, aki ilyen remény-
 nyel állna elébe. Nekik a báró
 Bánffy feje kell — és mit bánják
 ők, a jeles hazafiak, hogy ez az
 ő kivánságuk az ország romlásá-
 val, az alkotmány porba tiprásával,
 megsemmisülésével jár? Mit bán-
 ják ők, ha az ország sir és gyá-
 szol, mert törvényeit és alkotmá-
 nyát taktikai eszközüül felhasználva
 s megrongálva látúnia fáj neki!
 A mandátum most ott van e tisztelt
 honatyák zsebében s ott ma-
 rad még vagy három esztendeig,
 ezért hát mit törődnek ők azzal,
 hogy mit szól bünös manipulá-
 cziójukhoz az ország százezernyi
 választópolgára? Nekik a kor-
 mány nem tetszik, ezzel punktum;
 emelett az alkotmány csak olyan
 lári-fári, a választók pedig — hall-
 gassanak.

Ne várjon tehát senki az el-
 lenzékétől magábaszállást, megté-
 rést! aki ilyesmit várt, az csalódott
 már tegnapelőtt, mikor ezeknek az

TÁRCZA.

Téli álmok.

Farkas Imre.

Itt járok magamban, a hóban, a téiben.
 A kerten a pusztulás fellege ül,
 Merengve, tűnődve az álmon, a képen
 Járok szomorun, búsan, egyedül.
 Mély esend van az úton, esend a lugasban
 Nem hajt a virág . . . Nincs lomb, susogó
 Járok szomorún, dideregve s alattam
 Zizegve, ropogva besüppedt a hó.

Leszáll a szivemre az álom, az emlék . . .
 . . . Már nincs körülöttem a hósvatag . . .
 Kihajt a virág . . . Ah, van szerelem még!
 És szól a madár is a lombok alatt.
 Árnyas, susogó, nyiló ligetekben
 Derül a sugáros, a nappali fény
 És járjuk az utakat szent szerelemben . . .
 S hiszem: az enyém vagy; örökre enyém.

Ezernyi virágszál nyit körülöttünk . . .
 Mosolygva bölöngat felénk valahány.
 Elröppen a szellő suhanva felettünk.
 Hallod a dalt remegő sohaján?
 Napfény a virágot mosolyra fakasztja . . .
 . . . Boldog sohaj hagyja el a kebelem,

Ajkam odatéved barna hajadra . . .
 Ez a tavasz, a gyönyör, a szerelem.

S karom mosolygva, gyönyörbe kitérom . . .
 Felém kaczag a szemed, az ajkad . . .
 De ime . . . szétröppen egyszerre az álom
 S elem terül búsan a hósvatag.
 Elhullt a tavasz . . . a kerti lugasban
 Elhangzott rég a gyönyörteli szó . . .
 Járok szomorun, kimerülve s alattam
 Zizegve, ropogva besüppedt a hó.
 Debreczen, 1899. január 3.

A pólya.

Írta: Maurice Montégut.

Mikor elhagyták a Saint-André des
 Arcs-ot, Baruch egy szegényes szálló
 felé mutatva, így szólott Toudplathoz:

— Lásd; itt e helyen követtem el
 huszonöt év előtt a logszégysenteljesebb
 cselekedetet.

— Mi az ördög! — válaszolt Foud-
 plat arezfintorgatás kíséretében. — Ennek
 a negyedszáz év előtt dolognak fontosnak
 kell lennie, ha emléke még mindig oly
 élénken él benned.

— Ne neved, vágott közbe Baruch.
 Fiatal koromban vidám kölyök voltam,

egyszerű, vig, bitang . . . Ha rá gondolok,
 hevesen ver szivem. De végre is, minden
 kezdet nehéz . . . Hallgass reám.

A gyermeknek velökszületett ösz-
 tőne, a borzalmas megsemmisítés iránti
 előszereték s ez az, ami előttem kétsé-
 gessé teszi az emberiség magasztos, isteni
 származását. Te is, igen, te is fogdosztál
 már legyeket s lefejeztél őket a csesz-
 nyeszárakból készített guillotinnal; kinoz-
 tad a cserebogarakat; mindent, a mit
 elfoghattál, mindent, ami nálad gyengébb
 volt, mert gyógyíthatatlanul alávalónak
 született . . . Ó! fékezhetlen, vad kicsa-
 csapongás! Ennek voltam én is rabja.
 Örízkedtem a vadságtól, ameddig az érett
 korba léptem; s mégis ki tud megszaba-
 dulni tőle, ki tudja elkerülni azon alkal-
 makat, mikor az felébredve, belőle teljes
 tér ki?

És Baruch karjánál ragadta meg
 Foudplatot s a zug-uteza belsejébe ve-
 zette; itt kevesebben járkáltak.

— Igen! — kiáltott fel. — Lásd ott
 a harmadik emeleten, a jobb oldali utolsó
 ablakot, e mögött laktam én huszonöt év
 előtt az első nővel, a ki engem szeretett.
 Igen, az első s hogy mennyi közül, azt
 te jól tudod. Nem panaszkodhatom, mert
 mindig szerettek az asszonyok. Mit is

ujságíró sors-
 csak
 na.

mény

000

000 kor. stb.

ás
 atlanul
 órakor.

ajánl:
 elintézet,
 i Bank.

uraknak ujévi beszédeit olvasta és még jobban esalódott a keddi ülés alatt, a mikor az ellenzék megkezdte a *technikai obstrukciót*. A vezetők elmondták a legártatlanabb arczczal a régi nótát:

— Nem vagyok én oka semminek . . . Be jelentették, hogy ők pedig egy tapodtat sem engedik előrehaladni a képviselőház tárgyalásait, hanem tovább obstrukciónak. És fognak üléseket betölteni jegyzőkönyvi vitákkal, fognak rendezni névszerinti szavazásokat. Így töltik majd sikeresen tovább az időt; s ez alatt a törvényen kívüli állapot, mely az magába térése esetén csak gyorsan múló akut tünete lett volna a parlamenti bajoknak, hosszantartó krónikus betegségévé lesz az országnak. Ellenségeink látni fogják, hogy: ime, ezt az országot saját fiait fosztották meg alkotmányától, ez az ország azt hosszú időn át szépen elbirja; minek tehát ennek az országnak alkotmány?

Azt persze el fogják felejteni ezek a mi ellenségeink, a mit most a nagy szerencsétlenség közepette is egyetlen vigasztalása az ország józan képének: hogy olyan erős, rendületlenül hazafias érzésű, igaz magyar lelkű, örökös az ellenzék által eserbenn hagyott alkotmányos törvények fölött ebben az állapotban is, mint báró Bánffy Dezső miniszterelnök. Ha valaha, úgy most nem szabad neki elhagyni helyét; most, amikor az ő egyénisége, a koronának benne való rendületlen bizalma a biztosíték nekünk arra, hogy ez az alkotmányon kívüli állapot nem fog bilincseket rakni a szabad magyar nemzetre.

De hát az ellenzék miben

bizik? Hiszen ő Bánffy hazafiatlannak, sőt hazaárulónak hirdeti! Kiben bizik tehát, hogy a törvényen kívüli állapotból származható vést erős kézzel elhárítja az országról? Nem bizik a miniszterelnökben, a kormányban, nem bizik senkiben — és ime, mégis nemesak fölidézte ezt a veszedelmet, hanem obstrukciója folytatásával azt fentartani, tovább fejleszteni akarja. Aki eddig nem ismerte e szövetszert pártok hazafiatlan ezinizmusát, most, az akció folytatásából megalkothatja az ítéletet. Ez a közvélemény pedig, mely már ujév előtt hallatta helyes ítéletét és erős szavát, most visszarettenve látja, hogy ilyen magatartással szemben nem volt elég hathatós eszköz a pusztá tiltakozás.

Sokkal súlyosabb feleletet érdemelnek azok, kik szemet hunyva egy bűnös akció véstteljes következményei után — új obstrukcióval még bűnösebb eselekedetbe kezdenek!

Viszont-magyarázat.

— Nyílt válasz Dr. Király Péter ur Magyarázat ez. cikkelyére —

Debreczen, január 4.

Nem szeretem a hírlapi polemiát. Nem mintha el nem ismerném azt az igazságot, hogy a kölesönös eszmecserek az egyes felmerülő kérdések tisztázására igen alkalmasak, hanem azért vagyok tartózkodó, mivel tapasztalom, hogy bizonyos politikai kérdésekben egymást meggyőzni nem tudjuk. E mellett a nagy közönség hamar megunja a vitatkozások olvasását, az újságíróknak pedig respektálni kell a közönség izlését.

És hogy mégis felelek Dr. Király Péter ur cikkelyére, annak egyik oka az, hogy nem akarok udvariánian lenni, miután egyenesen hozzám intézi cikkelyét, míg másik oka válasznak az, hogy a felém

dobott tiszta keztyüt erkölcsi kötelességemnek tartom felvenni.

Dr. Király Péter ur azt mondja, hogy ő politikai meggyőződését a hazaszeretet tiszta forrásából merítette és meggyőződéssé kövült benne az a gondolat, hogy hazánk csak akkor lesz boldog, ha független és szabad lesz.

Ha már egyéni vallomást kell tenni, én is kijelentem, hogy politikai meggyőződésemet én is ugyanabból a forrásból merítettem. Abban a körben nőtem fel, melyből nem egy dolgozott a haza javára s mikor halni kellett a szabadságért, elment meghalni. De ne feledjük, hogy ma nem kívánja a haza vérünket és életünket, ma munkát vár tőlünk. Munkát, melylyel sebeit bekötözzük, nagyságát megépítsük, tekintélyét neveljük, hatalmi állását megszilárdítsuk és *nemzeti szellemben igazán magyarra tesszük*. Az ábrándok kora lejárt és a 67-es alapon az utolsó harmincz év történetének tanúsága szerint századok mulasztását pótoltuk. Órízze meg e nemzet azon nagyjainak emlékezetét, kik a legendás időkben függetlenségért küzdöttek, szedje össze Pannonia virágait és kegyeletes megemlékezésének fényénél borítsa be azokkal sirjukat, de bemohosult hantjuk felett ne feledje, hogy a nemzet letette fegyvereit és alkotmányának visszanyerése után a békés fejlődés ösvényére lépett, arra az ösvényre, melyen nemzet és király szíve összeforrva, egyesült erővel fáradoznak az új Magyarország megteremtésén.

Ez a munka nem erkölcsi elzúllás munkája, ez a legnemesebb munka, mely kötelessége minden embernek, ki a politikai életben a soha nem teljesülő remények jogosultságát el nem ismeri.

Hazánk fejlődésének biztos alapja meg van már, ne keressünk tehát mi olyan fundamentumot, mely kevésbbé szilárd a mostaninál. Ne romboljuk le az alkotmány fontos épületét csak azért, hogy álmunk egy részét teljesedve lássuk. A nemzetek történelme azt bizonyítja, hogy haladásuk csak akkor biztos, ha nem térnek el a békés fejlődés örök törvényétől, mely nemesak egyeseket, hanem országokat is egyetértő munkára sarkal és kötelez.

Egyeseket megtéveszteni lehet, de az egész nemzetet, vagy mondjuk a nemzet nagy részét megtéveszteni nem lehet. Ez a többség pedig, mely a mi politikánk

mondok: szerettek? Imádtak; nem, még többet ennél: istenítettek! . . . A mi a cocotteokat illeti, elég bajt okoztak nekem. De ez a kicsike, aki ilyen magasan lakott . . . Erről még sem szabad szólanom, hiszen miattam sirt és szenvedett.

Tizenhét éves voltam; igen, öregem, egy héttel sem több, amikor találkoztam vele. O, te tudod, hogy sem Thiersnél, sem pedig Mac-Mahonnál . . . hitemre mondom, nem emlékszem rá, hogy hol történt. Husz éves volt; három évvel idősebb nálam s én mégis öregnek tartottam. Ha láttad volna, milyen arczot vágtam, midőn be merte vallani, hogy az előző estén lefekvéskor reám gondolt . . . Hogy esinos volt-e? Ugy, egy kissé. Neve? Jeanne. Foglalkozása? Bizonytalan.

Ez időben a korezmákban divatosak voltak a pinezérnök; néha napján ő is ezt a pályát választotta. De attól a naptól kezdve, hogy egymáséi lettünk, nem dolgozott többet. Nem engedhettem meg, hogy az én szeretőm másokat szolgáljon és a mikor egyetemi hallgató lettem — három frankot kaptam hetenként az atyámtól — szegényke majd meghalt éhen. És én jól öltözve, táplálkozva igen keveset törődtem azzal, hogy ő fázik s lesóványodva halványodik. Hidd meg e miatt soha sem furdalt a lelkiismeretem.

Miért? O miért? Mert, s ez bár mily szegényletes is, de megvallom neked, mert ő olyan egyszerű szegény volt és cseppet sem hízelt az én fenhéjazó hiuságomnak, nekem kinek vágyam volt; karonfogva sétálni a bársonyruhács szillogó herczegnőkkel, hogy a bolondok irigyeljenek. Jaennenak csak egy ruhája volt s ez is régi; egy kalapja, öreg és izléstelen. Így tehát egyedül mentem sétálni; magára hagytam őt a hideg szobában fent a magasban, arczképem társaságában, hogy távollétem alatt szemlélgesse és megvigasztalódjék.

Ha akarod elhiszed, de még is úgy volt, az a leány boldog volt. Boldognak érezte magát, hogy miattam éhezhetett a szoba csendes zugolyában. A mi éjjeleink kárpótolták őt a nappalért; tele volt szenvedélylyel — és én a ki csak nem régen kezdtem a szerelmet, nem maradtam hideg.

Most, mikor már mindennek vége van, mikor mindenből csak az én tovatűnő mesém maradt meg, midőn már szabad hinnem a tapasztalatoknak, azt kérdezem magamtól: miért viselte ez a szerencsétlen leány az én gyalázatoságomat, megvetésemet, vadságotomat és kínzó iróniámat egy éven által? Valjon miként érezett az ő kis lelke? Minő

áldozat dobta őt lábaimhoz? Kenyérmorzsából s vízből élt, hogy ne kelljen engem megeseálnia. Erted? Engem, a gazficzkót! Te azt hiszed: bolond volt; kétségkívül volt valami benne. Folyton elszegerte Murger szep mondását: „Oh! Szerelem, szerelem! Az ifjuság fejedelme! Ő hitt még a bohém életnek, a költészetnek, a művészetnek. Ennek a világnak vége, meghalt.

Jeannak volt már szeretője előttem is; egy, a ki hűtlenül elhagyta. Gyermekekücsületett, három héttig élt s meghalt. Erről a gyermekről maradt Jeannera az a fájdalmas emléktárgy: egy kicsike pólya; gondosan becsomagolva feküdt a szekrény fenekén, melynek ajtaját a leány soha sem nyitotta ki előttem. A milyen szentimentális volt, valószínűleg sok könnyet ejtett az elhunyt gyermek első és utolsó öltözékére. Részemről, sohasem éreztem s különben is ez az emlék nem létezett számomra. De volt egy kis, kávé barna színű kutyám, melyet Jeanne egy hideg téli estén talált a Boulevardon félig megfagyott állapotban. Magához vette s megosztotta vele a kenyérmorzsákat s a vizet. Ez volt az én barátom; sokat sétáltunk együtt, ha meglátott, majd kiugrott a bőrből — a szegény dög olyan ritkán evett.

si kötelessé-
 azt mondja,
 ését a haza-
 tette és meg-
 a gondolat,
 z boldog, ha

st kell tenni,
 kai meggyő-
 a forrásból
 nőttem fel,
 haza javára
 adságért, el-
 űk, hogy ma
 és életünket,
 kát, melylyel
 megépítsük,
 állását meg-
 mben igazán
 rándok kora
 első harmincz
 int századok
 meg e nemzet
 kik a legen-
 t küzdöttek,
 it és kegye-
 énél borítsa
 osult hantjuk
 nemzet letette
 visszanyerése
 nyére lépett,
 zet és király
 rővel fára-
 g megterem-

lesi elzülles
 munka, mely
 , ki a poli-
 jesülő remé-
 smeri.
 biztos alapja
 k tehát mi
 y kevésbé
 boljuk le az
 csak azért,
 ljesedve lás-
 e azt bizo-
 akkor biztos,
 ejlődés örök
 gyesekeket, ha-
 ló munkára

i lehet, de
 djuk a nem-
 i nem lehet.
 ni politikánk

Kenyérmor-
 kelljen en-
 em, a gaz-
 nd volt; két-
 Folyton em-
 ását: „Oh!
 g fejedelme!
 k, a költé-
 nek a világ-

tője előttem
 agyta. Gyer-
 élt s meg-
 aradt Jean-
 ktárgy: egy
 pcsomagolva
 melynek ajta-
 a ki előttem.
 t, valószínű-
 hunyt gyer-
 re. Részem-
 különbben is
 amomra. De
 nű kutyám,
 i estén talált
 ztotta vele a
 Ez volt az
 együtt, ha
 öréből — a
 ett.

rendíthetlen hive talán csak nem annyira vak, hogy követné elveinket, ha azok nemzet fentartó erejében nem hinne és nem biznék.

Dr. Király Péter ur, ki egy alapos essayt irt a nemzetiségekről hazánkban — keserűen panaszkodik, hogy a nemzetiségek aknamunkát végeznek a magyar állameszme épsége ellen és ezért a mostani kormányt teszi felelőssé.

Ugyan kérem szeretettel, ha a kormány a nemzetiségekkel szemben irtó politikát követne, nem önök volnának-e az elsők, kik erőszakoskodásról vádolnák a kormányt. De meg, hiszen éppen az ellenzék az, mely, mikor a kormányt vagy a szabadelvű pártot ütni kell, fegyverbarátságot köt épen azokkal, kiket az előtt tüzzel-vassal akart elpusztítani. Önök uraim az obstrukcióban összeházasodtak a néppárttal, a mérsékelt ellenzékkel és a disszidensekkel és elfeledték, hogy a legutóbbi választások alatt milyen harczokat vívtak ellenük. Az alkotmány védelmének ürügye alatt barátságot kötöttek önök a reakzionáriusokkal, egy szóval keblőkre ölelték mindazokat, kikkel azelőtt hadilábon állottak.

De menjünk tovább. Önök belevitték az országot az exlex állapotba, megteremtve a politikai anarkiát, mely a magyar előt ismeretlen volt eddig. A régi parlament vitatkozott, de, nem erőszakoskodott. Azok elvekért küzdöttek, nem személyes harczokkal töltötték az időt. Önök világosan bevallották, hogy ha Bánffy báró megy, Önök megszavaznak mindent. Ezzel beismerték azt, hogy Önök törekvéseit nem egészen önzetlen ezélok irányítják, hanem okvetlenkedő politikájuk rugója a miniszterelnök iránt való gyűlölet, mert saját vallomásuk szerint sajátos elveik daczára is beleugyszanak mindenbe, ha megkapják a báró Bánffy fejét.

Mindezeket meggondolva ne csodálják, ha az Önök politikája iránt a nemzet zöme többé nem tud lelkesedni, míg mi növekedünk napról-napra és az Önök nemzetet szétbontó politikájuk daczára is serényen építjük Magyarországot jövőjét a jog és törvényesség alapján.

Mi nem állítjuk ellentétbe az Önök hazafiságát a miénkkel. Nem lenaénk igazságosak, ha ezt tennénk. A hazaszeretetet egy párt sem mondhatja kizárólagos tulajdonának. Önök is a haza javát akarják a maguk módja és meggyőződése szerint, de azt ne követeljük, hogy a po-

litikában ideálok és délibábok után menjünk mi is.

Az ország közvéleménye azon az uton van, melyen mi haladunk. Önök el térnek tőlünk, ehhez joguk van, de ne feledjék, hogy a történelem nem fog Önöknek a most megindított harczban igazat adni, mert Önök épen azt rombolják le, amelynek védelmét fennen hirdetik a könnyen hívők előtt: a nemzet várát, alkotmányát.

Ön tisztelt uram elítéli Debreczen sz. kir. várost, mert felmeri szavát emelni a parlamenti anárkia ellen, elítéli, mert nem hallgatja veto nélkül az Önök békefelragató elveit, elítéli, mert Debreczen sz. kir. város nagy többsége megunta már az Önök terrorizmusát és békét akar látni e hazában, nem harczot, nem meddő vitát, hanem munkát, jogrendet és törvénytiszteletet és nem kiszámíthatlan kárát az Önök által kezdeményezett harczban megszabtott országnak.

Ennyit dr. Király Péter ur politikai levelére, melyet figyelmesen elolvastam s melyre, hogy hosszabban nem felelek, legyen mérségem elfoglaltságom és azon körülmény, hogy levelének egészen személyemet érintő részére is kiakarok terjeszkedni annyival is inkább, mivel cikelyemnek viszont-magyarázat czimet adtam.

En ugyanis azon cikelyeskében, melyre dr. Király Péter ur hosszabban felelni szives volt nem bocsátkoztam a különböző politikai hitvallások fejtegetésébe, annál kevésbé azok elbírálásába. Tiszteletben tartom a mások politikai meggyőződését s csak akkor szólalok fel, ha valaki a meggyőződést is monopoliumnak tekinti és azt akarja elhívetni önmagával, hogy a hazafiság csak a függetlenségi pártnál van meg, míg a szabad elvű párt nemzet- és honáruló. Es ez a téves meggyőződés azután könnyen igaztalanná teszi az embert, mert nem lesz tárgyilagos és irásában meggyanusítja a legtisztább, a legnemesebb szándékot.

Önök irták azt felőlünk, hogy ujjongunk a husos fazék körül, elneveztek bennünket beözönlötteknek, szolgahadnak a főispant zsarnokságról, törvénytíprásról és még nem tudom miféle főbenjáró bűnökről vádolták s végül rám fogták, hogy rendeletre írom a cikelyeket, mintha bizony az én védelmemre szorúlna a főispán, ki tizenhat évi főispánsága alatt tettekkkel bizonyította be azt, hogy szereti

Jeanne egy napon nem volt otthon s hogy ne unjam magam, itt is, ott is keresgéltem, kutagattam. Előbb azonban meggyőződtem róla, vajon egészen egyedül vagyok-e, nehogy kíváncsiságommal zavarba hozzam ezt a szomorú leányt. A keresgélést hamar befejeztem, mert igazságszerint nem volt ebben a koezkás padlóju szobában más, mint egy rozsz ruha, egy középszerű ágy (Istenem!) és egy zavaros fényű szekrény, melynek legalsóbb fiókjában felfedeztem az emléktárgyat: a pólyát. Nem lepődtem meg, hiszen ő elmesélte nekem a történetet, a mit annak idejében két pipadohány kiszívása és nagy ásitások közben hallgattam végig. Azért mégis, bizonyos undorteljes kíváncsisággal nyitottam szét a kis pólyát, nézegettem a kis fejkötőt, az ingecskét.

Ezen pillanatban a kávébarna színű kutya anélkül, hogy megakadályozhattam volna reám ugrott, kiragadta kezemből az ingecskét és ide-oda futkosott vele a szobában.

En gyorsan elakartam fogni, de egy bolond gondolat futott át agyamon. Megesiptem a kutyát és ráóítottam a kis halott ingét, a fejkötőcske épen fejére illett s így felruházva, mint egy igazi gyerme-

ket a pólyába kötöttem s az ágyba fektettem...

Jeanne hazaérkezett, meglátta a maszkara kutyát s engem, ki nem tudtam visszatartani a kacagást. Most történt először, hogy nem csodálta az én tettemet.

Felkiáltott: — Ez örültség!
Azután kiszabadította a vonító kutyát s méla csendben, könnyezve hajtotta össze a fehéremüket.

Látod öregem ez gyalázatos tett volt!

De nem ezért szakadtunk el egymástól; nem ő engem sokkal jobban szeretett s megbocsátott. En voltam az, aki elhagytam őt; három hónappal ezután, gyáván s nyomorultul mentem el tőle. Meguntam ezt a hideg, tüztelen szobát, a hol már kerülgetni kezdett a köszvény.

Sajnáltam a kutyát...
Láthatod: ilyen igazságos voltam én tizenhét éves koromban.

— Disznó! válaszolt Foudplat gondolkodás nélkül.

Francziából: Falk Richard.

Debreczent és első gondoljai közé tartozik haladásának előmozdítása.

Es azon cikelyemben én esakis a vitatkozás hangja és az írásmódor ellen tettem kifogást. Vitatkozunk harag nélkül. Cseréljünk eszmét úgy, hogy ne gyanúsítsuk egymást. Maradjunk az ildomos hangnál s ne nyomjuk meg a tollat egyesek tettének elbírálásánál, főleg pedig hagyjuk ki a tollharczból a személyi támadást, midőn e támadás ellentétben van az igazsággal. Lehet a kritika kemény, de ha a szenvedély sugallja szavait — elveszti értékét.

En sobasem térek ki a kritika elől, mert ehhez joga van minden gondolkodó embernek. Nem lehetek én sem kivétel, s eselekedeteim, politikai meggyőződéseim egyaránt képezhetik tárgyát politikai ellenfeleim kritikájának.

Ezért én sohasem neheztelek, mit igazol jelen válaszom mérsékelt hangja, melyet im tisztelettel megküldök.

Koncz Ákos.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

Temetés.

Bécs, január 4. Ma temették el nagy részvét mellett *Giulias* nyugalmazott osztályfőnököt, az urakházának tagját. A beszentelésnél megjelentek az osztrák miniszterek, Schönborn gróf, a közigazgatási bíróság elnöke és az urakháza teljes számmal. A temetés nagy fényvel ment végbe.

A japán követ a királynál.

Bécs, jan. 4. Ő felsége Ferencz József király ma délelőtt negyedórai külön kihallgatáson fogadta *Takehira* japán követet, ki a *Krizantemusz*-rend drága kövekkel ékesített nyaklánczát adta át az uralkodójának megbízásából a magyar királynak.

Szerencsétlenség a kikötőben.

Budapest, január 4. Mint Dieppéből telegrafálják, az ottani kikötőben az *Angers* nevű postagőzös a kikötő építményéhez ütdődött. Az ütés oly erős volt, hogy a hajó összezuzódott. A kapitány és 14 ember valahogy megmenekült, egy ember azonban a vízbe fult, miután a hullámszásba jött vízzel nem tudott megküzdeni. A gepházban levők közül azonban senki sem menekült meg, amennyiben az ott dolgozó négy ember teljesen megfőtt a kiömlő gőzben.

Osztrák miniszterek Ferencz Ferdinándnál.

Bécs, január 3. Az osztrák minisztereket tegnap délben fogadta *Ferencz Ferdinánd* kir. herezeg. Thun gróf miniszterelnök minisztertársai nevében boldog új évet kívánt a kir. herezegnek, ki megköszönve a tiszteletet, egy negyed órát elbeszélgetett a miniszterekkel.

Hírek Kinából.

Budapest, január 4. A *Monningpost* második kiadása azt jelenti Hankauból, hogy a Jangoe felső vidékéről megint nyugtalanító hírek érkeznek. Az özvegy császárné az alkirályok hatalmát megszorította. A hupei lázadók ellen kiküldött császári csapatok megfutamodtak az ellenség elől. A hupei alkirály hadierőjét, tekintettel az eshetőségekre három ágyunaszáddal és 3000 emberrel megszorították.

Országgyűlés.

Budapest, január 4. (Érkezett délután 1 óra 36 perczkor.) Az ugynevezett „technikai obstrukció” folytatása volt a ma délelőtti ülés is. Az ellenzék ma is, mint máskor művészkedett abban, hogy haszontalanságokkal mikép kell elfecsérelni a képviselőház drága idejét.

Mikor *Madarász* apó megnyitotta az ülést, kevesen voltak. Erdéktelenül kezdődött az ülés.

Sághy Gyula a mű-alkató állott föl először s azt az indítványát terjesztette elő, mely szerint a jövőben a jegyzőkönyv csak abban az esetben hitelesíthető, ha a felolvasásakor mindenki megértette a tartalmát.

Polónyi ehhez az indítványhoz azt a módosítást terjesztette be, hogy a jegyzőkönyvbe vétessék be „felvételű Budapest”. Mindkét indítványhoz az ellenzék névszerinti szavazást kért, mely tizenegytől folyik.

A Házat ma gyengén látogatták.

Délig aránylag nyugalom honol a Házban.

Mindkét indítványt nagy többséggel elvetették.

Az ülés további folyamán *Hodóssy* Lure napirend előtt felszólalt. A kormány alkotmányellenes formányzását bírálva, fokozódó lármá közben a szónok unalmas ismétlődő rekezdéseit a szabadelvűpárt tömött soraiban mérsékelt önmegtartóztatással utasítják vissza.

A béketárgyalások.

Budapest, január 4. (Érkezett délután 2 óra 55 percz.) A béketárgyalások a folyasón előre haladott stádiumra jutottak, amennyiben *Szilágyi* Dezső, *Csáky* Albin gróffal, *Apponyi* Albert gróffal és az *Andrássyakkal*; afüggetlenségi párttal pedig *Fejérváry* miniszter igyekeznek oly megállapodásra jutni, amely az összes pártokat az adott viszonyok közt kielégítené. Látszat szerint ezen tárgyalások eredményre vezetnek.

A besztercebányai választás.

Budapest, január 4. (Érk. 2. ó. 10 p.) Besztercebányáról táviratozzák, hogy ott ma *Schmidt* József államtitkárt egyhangulag képviselővé választották. A lelkesedés az egész város közönségét az utcára vonzotta. Csoportok járják be a főhelyeket. A szabadelvű párt ehhez hasonló diadalt még egyszer sem aratott Besztercebányán.

Szélvihar Budapesten.

Budapest, január 4. (Érkezett délután 2 óra 20 perczkor.) A fővárosban este óta borzasztó szélvihar dühög, amely összedöntött épület állványokat, letépett czégtáblákat és a járó-kelők fejéről messzire repítette a kalapokat, reggel pedig egy propellert majd felfordított. A szélvihar egész éjszaka tartott oly nagy mérvben, hogy még a bérkocsisok is eltűntek az állomásaikról.

Az önkéntes adózók.

Budapest, január 4. *Jókai* lelkes felhívásának óriási eredménye van. Az önkéntes adózók egész serege lepi el az adóhivatalokat. A most élő legöregebb emberek sem emlékeznek olyan időre, amikor a fővárosi közönség úgy sietett volna lefizetni az adóját. Vannak, akik egyszerre lefizetik az egész évi adójukat előre. Az adóhivatalokban a pénztárnokok mellé mindenütt segítséget rendeltek. A fő- és székváros közönségének ez a hazafias magatartása bizonyára imponálni fog a külföld előtt is.

Tífusz Pécsben.

Budapest, január 4. (Érk. 2 ó. 15 p.) Pécs szigeti külvárosában kiütött a tífuszbetegség és már számtalan áldozatot szedett. A város közegészségügyi bizottsága járványbizottsággá alakult. A tífusz oka rossz ivóvíz. *Eddig száznegyvennyolc beteg van.* A járvány rohamosan terjed. A szükséges óvintézkedéseket megtették és arra, hogy a közönség az intézkedéseket meg is tartsa, szigorúan vigyáznak. Az orvosok éjjel-nappal talpon vannak. **A tífuszt rossz ivóvíz okozta.** A lakosság izgatott, mert félnek, hogy a járványt nem lehet egy könnyen elnyomni s az emberéleten kívül tömérdek kárára lesz a kereskedelmi forgalomnak is.

Pusztító viharok.

Budapest, január 4. Párisból jelentik hogy Havreban, Brestben, Angertben, Bordeauxban, Marseilleben, Kimogesben és Clarmont Ferrantban óriási viharok pusztítottak, melyek milliónyi károkat okoztak. Számtalan ház összeomlott, a házak tetőzetét a vihar leteperte, sokan megsérültek, négy embert pedig a lehellő épületrészek agyonütöttek.

Lázongó parasztok.

Budapest, január 4. Rómából érkezik a hír, hogy *Sziciliában* 5000 főnyi parasztság gyűlt össze és tüntetett a fogyasztási adó ellen. A feldühödött néptömeg a vámvonat mellett levő hivatalokat és az azok mellett levő barakokat felgyújtotta. Valószínű, hogy a zavargások ismétlődni fognak, bár a kormány a legerélyesebb intézkedéseket léptette életbe.

Az Otthon kedvelőikhez!

Lapunk m. t. előfizetőinek azon ritka kedvezményt nyújtottuk, hogy az **Otthon** ez. szépirodalmi havi folyóiratot **4 korona egész évi előfizetési díjért** szerezhetik meg. Amidőn ezen áldozatot meghoztuk, legalább azt szerettük volna elérni, hogy a csekély 2 frnyai díj **egyszerre** fizetessék, hogy így a nyomtatandó példányokra nézve tisztába legyünk. Ez azonban nem hozta meg a kívánt eredményt s miután csupán emiatt az Otthon melléklését elejteni nem akarjuk, tisztelettel kérjük, hogy az előfizetést **tetszés szerinti időre**, de legalább egy negyedévre

1 koronával

mielőbb megújítani sziveskedjenek, mert a **januári füzetet** a napokban szét fogjuk küldeni.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Csütörtökön, január 5-én („A” bérletben) *Mártha*, opera.

Pénteken, január 6-án, („B” bérletben) — ujdonságul — először: *Katonák*, színmű. Irta: Tury Zoltán.

Szombaton, január 7-én, („C” bérletben) *Katonák*.

Vasárnap, január 8-án, délután 3 órakor *Tékozló*, látványos színmű; este 7 $\frac{1}{2}$ órakor rendes helyárrakkal, bérletszünetben: *A piros buggelláris*, eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irta: Csepregly F.

Hétfőn, január 9-én, („A” bérletben) *Trilby*, színmű.

Kedden, január 10-én, („B” bérletben) *Baba*, operett, ujdonság.

Szerdán, január 11-én, („C” bérletben) *Baba*, operett.

Csütörtökön, január 12-én, („A” bérletben) *Baba*, operett.

Pénteken, január 13-án, („B” bérletben) *Himfy dalai*, ujdonság. Berzók Árpád vígjátéka.

Szombaton, január 14-én, („C” bérletben) *Himfy dalai*, Berzók Árpád vígjátéka.

* **A gésák.** Ujra láttuk tegnap azt az édes kis operettet, mely már annyiszor aratott diadalt és sikert és annyiszor esínált telt házat: a Gésákat. A főbb szerepeket a régi szereposztás szerint töltötték be. *Kállay* Lujza tegnap is csak olyan aranyos Mímóza volt, amint mindenkor, csakolyan szépen énekelt, mint a Gésák többi előadásában. *Serfözy* Zseni Rolli-Pollit játszotta sikkesen; kisebb szerepekben jók voltak *Kiss* Irén, *Szabó* Irma. A férfi szereplők közül első helyen kell megemlékezni *Fenyéry* Mór fenomenális Imári márkijáról. A különben drámai apa olyan harsogó kacajra fakasztotta az egész közönséget, amilyent rég hallott az öreg debreczeni színház. *Sziklay* Vuncsija is a szokott jó volt. Kapott is tapsot bőven. Ügyesek voltak a többiek is. *Karacs*, *Mezei*, *Rubos*, *Tanay* meg épen isteni tengerésziszt volt s a közönség körében méltó feltűnést keltek a *Tanay* ének-parthiei. — Sajnálattal kell megemlíteni, hogy a zenekar rettenetes rossz volt. Ugy a *Serfözy*, *Sziklay* kíséretében, mint a *Kállay* Lujza szólójánál olyan hibákat követett el, hogy az ének parthiekat igazán csak az énekesek művészete volt képes megmenteni. Az előadást telt ház nézte végig.

* **Katonák.** *Thury* Zoltán nagyhirű drámája, a *Katonák* bemutató előadása, mint értesülünk, pénteken lesz. A színház nagy ambícióval tanulja a darabot mely ugy irodalmi érték, mint színpadi siker tekintetében a magyar dráma-irodalom becsesebb és érdekesebb alkotásai közé tartozik. A bemutató előadás alkalmával alkalmasint jelen lesz a szerző, *Thury* Zoltán is, akinek kitűnő tárczáit lapunk olvasó közönsége is jól ismeri.

* **Színházi hír.** Már tél derakán szétneznak a tagok új szállás után. A debreczeni társulat jó részben megmarad. Akik eltávoznak *Kapossy* Rózsa és *Szentes* János virágvasárnaptól a kecskeméti színház tagjai. *Leopold* Franziska a kóloratur énekesnő nem írta alá még a szerződést.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Kapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok viszáadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Z.

SORI:

(„A” bérletben)

(„B” bérletben)

(„C” bérletben)

... után 3 órakor
... 7 1/2 órakor
... : A piros
... 3 felvonásban.

(„A” bérletben)

(„B” bérletben)

(„C” bérletben)

(„A” bérletben)

(„B” bérletben)

(„C” bérletben)

... tegnap azt
... már annyiszor
... és annyiszor
... ákat. A főbb
... szerint töl-
... gnap is csak
... amint min-
... ekelt, mint a
... *Serfőzy* Zseni
... sen; kisebb
... Irén, *Szabó*
... első helyen
... Mór fenome-
... önben drámai
... akasztotta az
... ég hallott az
... *lay* Vuncesija
... pott is tap-
... a többiek is.
... ay meg épen
... s a közön-
... tünést kel-
... parthiei. —
... hogy a ze-
... y a *Serfőzy*,
... *Kállay* Lujza
... etett el, hogy
... ak az éneke-
... megmenteni.
... égig.

(„A” bérletben)

(„B” bérletben)

(„C” bérletben)

(„A” bérletben)

(„B” bérletben)

(„C” bérletben)

(„A” bérletben)

(„B” bérletben)

(„C” bérletben)

(„A” bérletben)

(„B” bérletben)

(„C” bérletben)

(„A” bérletben)

(„B” bérletben)

(„C” bérletben)

(„A” bérletben)

(„B” bérletben)

(„C” bérletben)

(„A” bérletben)

(„B” bérletben)

(„C” bérletben)

**A Gőzgyűlési egyesület „Étthon”-a Keresk. aka-
démia palotájában.**

**A m. kir. törvényészekei jegyzői iroda nyitva
hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap
és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtő-
szekrényből a beadványok kivételnek hét-
köznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ün-
nepnapokon d. e. 11 órakor.**

**A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kere-
seteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz
kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek
megjelenhetnek minden szerdán.**

Fizessétek meg az adót!

Régi nóta, régi nóta!
Megvan ezer évek óta.
Nem élhetünk soha csendben...
Magyar van a magyar ellen.
A pártviszály... e nagy átok
Dulja most is az országot.

... Van egy költőnk... szava édes...
Fájó amit szíve érez...
Keserűen látja-látja,
Hogy veszélyben a hazája.
Halljátok e zengő szavát?
Ne bántátok meg a hazát!
Fogadjátok meg azt a szót:
Fizessétek meg az adót!

Aki mondja, át is érzi...
Drága ez a haza néki.
Harczolt ő is bátran érte
Szabadságharcz idejébe,
Elbujdosott, megszenvedett...
Lángra gyújtá a nemzetet.
Honfibu volt minden sora,
Ó volt a mi alkotmányunk,
Megttagadtott szabadságunk
Egyik lelkes apostola.

Szóra készte most is, újra
Honszerelme, honfibuja...
Szíve sugta minden szavát:
Ne bántátok meg a hazát!
Ne bántátok a nemzetet...
Hiszen annyit megszenvedett.
Halljátok meg mind azt a szót...
Fizessétek meg az adót!

Egy pár ember nagy hibája
Ne hozzon vést a hazára,
Egy pár ember bünös voltát
Ne érezze meg az ország,
Mondva csinált hazafiság
Átkozódva bármit kiált,
Halljátok meg a tiszta szót!
Fizessétek meg az adót!

F. I.

— Ebéd Kiss Áron püspöknél. Kiss
Áron, a tisztántuli ev. ref. egyházkerület
püspöke tegnap lakásán újévi ebédet adott,
amelyen jelenvoltak: Gr. *Degenfeld* József
főgondnok és főispán, *Bernáth* Elemér
kir. táblai elnök, *Székely* Farkas kir. táblai
tanácselnök, *Perczel* József tábornok,
kamarás, *Nyiry* Sándor ezredes, *Simonffy*
Imre kir. tanácsos polgármester, *Komlóssy*
Arthur városi főjegyző, *Balogh* Ferencz
hittanár, *Igyvántó* Sándor kir. törvény-
széki elnök, dr. *Medve* Kálmán, *Végh*
Gyula tb. főkapitány és *Bélteki* Lajos
segéd lelkész. A házigazdát *Bernáth*
Elemér, *Balogh* Ferencz és *Simonffy* Imre,
a háziasszonyt pedig *Komlóssy* Arthur
köszöntötte fel.

— Közigazgatási bizottsági ülés. Hajdu-
megye közigazgatási bizottsága ma dél-
előtt gróf *Degenfeld* József főispán el-
nökölete alatt ülést tartott. Tárgy volt:
Folyó ügyek.

— Ügyforgalom a városnál. A vá-
rosi tanács igtatójába 1898 ban 13793, a
városi árvaszék igtatójában pedig ugyan-
azon idő alatt 7635 ügydarabot igtat-
tak be.

— Elmaradt esküdtzéki tárgyalás.

Január 28-ra hirdetett esküdtzéki tárgya-
lás, melyet Tóth L. nánási lakos panaszára
tartottak volna meg Szathmáry Lajos
ellen, bizonytalan időre elmaradt.

— A nőegylet népkonyhája már közel
két hete működik az inséges nép körében
hivatásához képest a legnagyobb áldással.
Naponként 120—120 ehező nyer benne
ebédre ellátást. Ezeknek legnagyobb része
ingyenes. — Tíz krajczár lefizetése után
azonban bárki is kap ott ebédet, sőt saját
edényében el is viheti onnan. Tavaly ez
volt, de ezélszerűnek tartjuk mi is és
lapunk utján köztudomásra hozzuk. A
tehetős közönség áldozatkészségét pedig
kérjük a népkonyha fentartása érdekében,
mert ez az egyetlen alap, melyen a nő-
egylet a népkonyhát fentarthatja.

— Értesítés és felhívás. Ez évben sor alá
jövő védőkötelesekre nézve, e hó 7-én reggeli
9 órakor tartatik meg a sorshuzás a város-
háza kis tanácstermében, melyre az érdekel-
tek ez uton hivatnak meg. Debreczen, 1899.
évi január 3-án a városi tanács katonai és
illetőségi ügyosztálya.

— Melyik a helyes? Simonyi Zsig-
mond szerint, a ki különben a „Nyelvőr”
szerkesztője és általánosan ismert tekintély
a nyelvészek között a **cz** nem helyes, de
helyes a **c**. A legmodernebb író nemzedék
pedig csak **cz** ét használ és sohasem **c** ét.
De Simonyi marad az ő álláspontja mellett
és elítéli azokat, akik nem úgy írnak,
ahogy ő akarja. Ha levelet kap, melyben
véletlenül **z** is van a **c** után, menten elő-
veszi a kék plajbászt és kikvrigálja. —
válaszként azután vissza is küldi. Mind-
éddig eldöntetlen, hogy Simonyinak van e
igaza, vagy sem; hogy **cz** helyes-e, avagy **c**.

— A M. Á. V. bérletjegyei. A m. kir.
államvasutak igazgatósága értesíti az ér-
dekelteket, hogy az 1898 ik évre kiállított
kedvezményes bérletjegyek és évi szabad-
jegyek érvényét 1899. évi január 15 ig
kiterjesztette.

— Elfogott tolvajok. Bogdán József és
Kiss Ferencz fiatal esavargók Ujvári Lipót
üzletéből kendőket loptak s azt igen olesón
egy falusi asszonynak adták el. A rend-
őrség azonban elesipte őket.

— Az öngyilkos suszterinas. Tóth
Gábor, ki szerelmi bánatában dikicesei
elvégtá a nyakát — jobban van. Pár hét
alatt felépül.

— A borhamlító ellen. A kereske-
delmi miniszter módosítani szándékozik a
mesterséges borok készítését és forgalomba
hozatalát tiltó miniszteri rendeletet. Intéz-
kedései két irányban ujak. Először abban,
hogy a törkölyborok készítését és forgal-
omba hozatalát megszorította, minthogy
e téren fordult elő a legtöbb visszaélés,
továbbá a szőlőezukor használatát eltil-
totta. Másodszor abban, hogy borhamisítás
és a hamis borok forgalomba hozatala
körüli mutatkozó visszaéléseket társadalmi
uton is korlátozni akarja, egy új ellenőrző
közéget létesít a borellenőrző bizottságok
felállításával. Általában a rendelet jónak
vált intézkedéseit is. A javaslatot a keres-
kedelmi miniszter már beterjesztette a
képviselőházhoz.

— A Zion hangversenye. A Zion beteg-
segélyző egyesület hangversenye, mint
említettük, január 7-én este 8 órakor lesz
a Bika dísztermében Az érdeklődés, mely
széles körben nyilvánult az estély iránt,
teljesen jogosult, mert a rendező bizott-
ság mindent elkövet a siker érdekében.
Lesz tombola-játék és táncz kivilágos-
kivirradtig. A hangverseny műsora a kö-
vetkező:

1. Nyitány, Magyar Testvérek zene-
kara.

2. *Magyar dalok*, éneklí *Sebessy*
Basset Vilmos, zongorán kíséri Kohn Gé-
záné urnó.

3. *Ábránd Gaál* Ferencztől zongorán
előadja *Rosenberg* Iona kisasszony.

4. a) *Hirvancsa*, b) *Kuy-Blas* éneklí
báró *Bolemanné* urhölgy, zongorán kíséri
Tóth Árpád, igazgató ur.

5. *Couplók*, éneklí *Sziklay* Miklós
ur, zongorán kíséri *Tóth* Árpád igazgató ur.

6. *Apród ária*, éneklí *Leopold* Fran-
cziska urnó. Zongorán kíséri *Tóth* Árpád
igazgató ur.

7. Mendelssohn Kondo *Capricisso*,
zongorán előadja *Kohn* Gézáné urnó.

8. *Repülj fecském* czimbalom sóló,
előadja *Hajós* Zsigmondné urhölgy.

9. *Cavatina „Zsidónó” cz.* operából,
éneklí *Sebessy* Basset V. ur, zongorán
kíséri *Tóth* Árpád igazgató ur.

10. *Boléro* Verdiől. Éneklí *Leopold*
Francziska urnó zongorán kíséri *Toth*
Árpád igazgató ur.

11. *Bál után*. Monológ előadja *Szabó*
Irma kisasszony.

— Hajtővadászatot tart a debreczeni
vadászársulat folyó hó 6-ikán a Ludas-
esárdánál 80 hajtőval.

— Meghívó. A „Zion” tánczrendező
bizottság tagjait a f. hó 7-én rendezendő
tánczvizsgálat érdekében 1899. január 5-én
este 8 órakor az egyet hivatalos helyi-
ségében tartandó értekezletre meghivat-
nak. A kik tévedésből meghívókat nem
kaptak és erre igényt tartanak, jelent-
kezzenek a Zion együletben naponta 6—7
óráig.

— Hoitsy Pál az ex-lexről. Hoitsy Pál,
ki tudvalevőleg Ugron Gábor hive, az E—s
mai számában az ex-lex állapotról a kö-
vetkezőket írja:

Néhány napig szobába szorítván a
rosszulét, ma kimentem sétálni né-
hány perezre. Megnézem — mondom —
a várost, ebben az ex-lex állapotában.
Tessék meghinni, nem igen látszik meg
rajta a halálos betegség. Az emberek
járnak és kelnek, a villamos vasut ko-
csijai telve vannak, a boltok ajtajai
nyitva s a sarki hordár is szokott helyén
ásítózik.

Mintha nem is fordult volna ki
sarkaiból a világ. S a mellett a pénznek
is megvan a megszokott beése. A villa-
mos kocsin meg kell fizetni a jegyet, a
boltokban nem mérnek ingyen s a sarki
hordár is szokott módon tartja a tenyerét.

A vásáresarnokba pedig viszik a
borjúkat és a bárányokat.

Mert az ember megköveteli, hogy
őt ne nyuzza törvényesküli állapotában
a finánez és a végrehajtó, de ő azért
lenyuzza a bárány és a borju bőrét. S
még a nagyobb marháét is, ha lehet.

— Az ujságszállítás korlátozása. Je-
leztük már, hogy a magyar és az osztrák
kormány közös megállapodás szerint
még jobban fogja korlátozni az ujságok-
nak a szállítását, melyektől a postai szál-
lítás kedvezményét megvonták. A rendelet
szerint, melyet a két kereskedelmi mi-
niszter becsátott ki, mely ma egyszerre
jelent meg a magyar és az osztrák hiva-
taltal lapban, az ilyen nyomtatványokat
ezenutal vasuton és gőzhajón nem szabad
szállítani. A rendelet különben így szól:

1. Oly mutatványok, melyek a ma-
gyar korona országainak területén a pos-
tai szállításból ki vannak tiltva, az 1892.
évi december hónap 10-én kibocsátott
vasuti üzletszabályzat (Magyarországi Ren-
deleték Tára 1892. évi folyam 224. sz.)
50. §§-ában foglalt határozmányok alap-
ján a vasuti szállításból is ki vannak
zárva. Ugyanez áll a gőzhajónak való
szállítást illetőleg is.

2. Ha a küldeményeknek fuvarozás végett történt átvétele után állapítatik csak meg, hogy az 1. §-ban megjelölt fajtájú nyomtatványokat tartalmaz, köteles az illető közlekedési vállalat a küldeményt, vagy annak a szállítási tilalom alá eső részét feltartóztatni és erről a közigazgatási hatóságnak jelentést tenni. A közigazgatási hatóság a tényállás felvétele után a rendelkezésre jogosultat értesíteni tartozik, hogy kívánságára az illető küldemény saját költségén a külföldre vissza fog küldetni, vagy pedig, ha 4 héten belül nem közölné ezen kívánságát, a küldemény meg fog semmisítettetni.

3. Az ily küldemények kezelésére nézve a postai forgalomban fennálló szabályok jelen rendelet által nem érintettek.

4. Jelen rendelet, kihirdetése napján azonnal hatályba lép. A császári királyi osztrák kormány az ez iránt történt megállapodás szerint egyidejűleg hasonló intézkedést tesz a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokra nézve.

— A debreczeni izr. betegsegélyző és ápoló négyzet az idén ismét úgy, mint az előző években december elsején megnyitotta a szegény iskolás gyermekek ételmezése végett, az izr. elemi iskola udvari helyiségében tápintézetét, és ott naponként 75 szegény gyermek részül tápláló ebédben. Midőn azon könyörület adakozóknak, kik úgy pénzzel, mint ételmisszerekkel hozzájárultak ezen humanus cél elérésében, szegény gyermekeink nevében leghálásabb köszönetet mondok, bátor vagyok egyuttal december havi kimutatásunkat közzétenni.

Debreczen, 1899. január 1-én.

Dr. Balkányi Miklósné,
izr. négyzeti elnök.

Bevétel:

1. Egyszersmindenkorra adakoztak	328 frt 50 kr
2. December havi részletre	53 „ 50 „

Összesen: 382 frt — kr

Kiadás:

1. Husért számla szerint	60 frt 48 kr
2. Fűszerért „	11 „ 92 „
3. Kenyerért „	17 „ 96 „
4. Zárért „	9 „ 90 „
5. Tojásért „	1 „ — „
6. Zöldség „	1 „ 23 „
7. Éczet „	— „ 40 „
8. Paszuly „	— „ 40 „
9. Szóda, smirgli, vaspor „	— „ 15 „
10. Egy öl felvágott fa „	13 „ 80 „
11. Felszerelés kiegészítésére „	14 „ 11 „
12. Szolgásmélyzet „	20 „ — „
13. Eljáró évi díja „	30 „ — „

Összesen: 181 frt 30 kr.

Bevétel 382 frt — kr.

Kiadás 181 „ 35 „

Maradvány: 200 frt 65 kr.

Egyszersmindenkorra adtak: Az izr. iskolaszék 30 frtot, A debreczeni Zion-egyesület és Chevra-Kadisha szent egyesület 25—25 frtot, A Berger-család (halálozási évforduló alkalmából) 10 frt, Berger Jenő (néhai Holländer Gyula ravatalára koszorúmegváltás címén) 10 frt, Ormódi Lajos 10 frt, Gyémánt Samuné urhölgy (halálozási évforduló alkalmából) 5 frt, Polgár Gyuláné, Falk Árminné, Fischbein Ignáczné, Fisch Ignáczné, Kandel Ferenczné, Katz Mihályné, Biedermann Józsefné, Fried Emilné, Lichtschein Menyhértné, Drucker Mórné, Katz Hermanné urhölgyek, Rosinger Lajos, Hartstein Péter, Ranunkel H. és fia, Kohn Adolf és fia, Erber Vilmos, Lövinger Mór urak 5—5 frt, Dr. Glück Gézáné, Steinberger

Gyuláné urhölgyek 4—4 frt, Nagy Jakabné, Katz Lajosné, László Albertné, Dr. Fejér Ferenczné, Dr. Kemény Mórné, Löfkovits Arthurné, Tafler Ignáczné, Weisz S. Lajosné, Weisz Léviné, Bechert Manóns, özv. Jakobovits Ignáczné, Berger Fischbein Fáni, Rosenthal Dánielné urhölgyek 3—3 frt, Dr. Kardos Albertné, Fischer Adolfné, özv. Ledig Lajosné, Dr. Hütter Károlyné, Darvas Izidorné, Erős Jakabné, Preiser Salamonné, Dénes Adolfné, Ernst Péterné, Löw Zsigmondné, Gyémánt Sámuelné, Schwarz Vilmosné (butorgyáros), Weisz Mórné, Hirschfeld Árminné, Keiner Adolfné, ifj. Schwarz Vilmosné, özv. Klein Jakabné, Hochfelder Jakabné urhölgyek 2—2 frt, Gut Adolfné urhölgy 1 frt 50 kr. (Vége következik.)

A majom szerelme.

— Debreczeni relytély. —

Az „Angol Királynő“ éttermének belső szobájában, a mely a debreczeni bohémek találkozó helye, esténként ketrecben vigan ugrált egy ifju majom, mely a gyengéd nemhez tartozott. A fiatal hirlapírók mulatozásból lírai költeményeket írtak hozzá, egy pár jókedvű színész pedig nagy hevedelemmel sugta át a szerelmi nyilatkozatokat.

Különösen a szintársulat szőke Rómeója szavalt nagy tüzzel:

„Te legszebb, legcsudálatosabb lény a földnek, emberfölötti erővel uralkodol rajtam. Ha nem láthatlak, nem élek s a mint közelembbe érsz, reszketek, mint egy gyermek...“

A majom eleinte csodálkozva pislantott bozontos szemöldöke alól, majd sajátosságosan rikkantott és bölintott fejével.

Most következik a fordulat.

Hauer, az Angol királynő bérlője, fölkererte a hirlapírókat és a színészeket, hogy ne kurizáljanak a majomnak, mert úgy látszik szerelmes valakibe; lát emésztli szegénykét, már megnézte az ember- és az állatorvossal. Azok ajánlottak is egy különös orvosságot, de mint Hauer vendéglős mondja, ez az orvosság nagyon is drága.

A kis majomkisasszony pedig már nem ugrált a ketrecében, mint azelőtt, szőrös kacsóival nem kapkodott a diók után, hanem mozdulatlanul vesztegelt a sarokban, tévelygő szemmel tekintve az étterem asztalai fölé. Mondják éles megfigyelők, mikor Rómeó megérkezett, a kis majom bennfekvő szeme könnyes lett, vékonybőrű pofáskája, mintha vonaglott volna.

Hauer vendéglős ezek után felkererte az illető színészt, Rómeó urat, hogy érkezék a nagy étteremben, különben a majmot eltávolítja az emeleti lakásba.

— Miért, kérem? kérdezte a színész.

— Nagyon egyszerű a dolog, uram.

A majom halálosan szerelmes önbe és elemésztí a bu

A színész kaczagott.

— Hauer ur tréfál. Igaz, hogy a majom külsőségeiben hasonlít az emberhez, de egyébként állat, minden tekintetben. Ragaszkodása csakis állati ragaszkodás, mert mulattatom néha.

— Az orvos konstataulta bizonyos jelekből, hogy a majom szerelmes.

— Mik azok a jelek?

— A szive hevesebben ver és vannak egyéb jelek is.

A vendéglős ezután apellált a fiatal színész „humanizmus“ ára és kérte, hogy menjen ki a másik szobába.

A párbeszéd alatt is a kis majom a ketrecz vasrácsát rázogatta, majd bubánatos fejét akarta kidugni a nyíláson. Besüppedt szeme lázban égett és fájdalmasan rikácsolt.

A színész megszánta és így szólt a vendéglőshöz.

— Uram, majom nem vagyok, hogy megnyugtathatnám e kedves állati teremtetést, de segíteni szeretnék rajta. Azt hiszem, a lap utján megkellene tudni, hogy a városban kinek van majma. Azt a majmot aztán ide kellene hozni, hogy az ön majmát részesítse vigasztalásban.

Találtak is ilyen majmot. Hajduböszörményből jelentkezett egy komédiás, aki jó pénzért egy hétre hajlandó volt átengedni az ő majom urfiját, akit ez alkalomra ünnepélyesen föleleziomáztak, még czilindert is nyomtak a fejébe és csiptetött az egyik szemébe.

A majomkisasszony amint meglátta a majomgavallért, szenvedélyeseu ugrott felé. Magukra hagyták őket.

A városban most az a tréfás hirlapíró járja, hogy most meg a fiatal színész (Rómeó ur) bänkodik, sőt felő, hogy csalódásában mérget iszik, mint a hogy az egy Rómeóhoz illik.

Irodalom és művészet.

* **Judás leánya.** Még Amerikában, a csodák hazájában is, szinte példátlan az a nagy siker, melyet Savage Henrik Richard aratott igazán amerikai stílus regényével úgy az új világrészben, mint Angliában. Legérdekesebb műve a „Judás leánya“ most magyar fordításban is megjelent. „Az idő pénz“ ez a brit közmondás érvényesül Savage regényében is, a melyben szinte szédítő gyorsasággal váltakoznak az érdekesnél érdekesebb jelenetek. Így aztán nem esoda, ha ez a könyv annyira leköti az olvasó figyelmét, hogy ez szinte válni se tud tőle mindaddig, míg a szerző végig el nem beszéli tősgyökeres amerikai alakjainak viselt dolgait. Az új világ előkelő társadalmát, mely miben sem hasonlít a miénkhez, oly ügyes csoportosításokban mutatja be ez a könyv, hogy az ember már ez egy regényből is tiszta képet alkothat magának az annyiszor emlegetett s oly kevéssé ismert amerikai „erköléseiről“ és társadalmi életéről. A „Judás leánya“ két kötetes regény, az első kötet a Légrády testvérek kiadásában megjelenő „Legjobb könyvek“ legújabb kötete. Egy-egy kötet esinos vászonkötésben 50 kr-ért bármely könyvtárnál megrendelhető.

Vegyes.

Azóta jött meg! Apám én megházasodom, — mondja a fiu az atyusnak.

— Eredj már te bolond, felelt az atyus, csak nem ment el az eszed!

— Hm, — kérdi a fiu, — hát apámnak elment, mikor éssanyámat elvette?

— Dehogyan ment fiam, hiszen azóta jött meg.

* **A ki semmi rossza nem gondolt!** Hát tudja komám, — így szólott egy atyafi, — ott ülök vasárnap szép esendesen és nagy melegegészel a „Mak hetes“-ben és semmi rossza nem gondolok, egyszer csak betoppan...

— A csendőr, ugy-e koma!

— Nem koma. Az még semmi!

— Hát ki a manó?

— A feleségem, koma!

* **A patikában.** Vevő: Aztán használ-e a thea?

A gyógyszerész: Hogy használ-e? Aki ettől nem lesz egészséges, az egyáltalán nem is beteg.

* **Mihály gazda.** Mihály gazda nagy beteg volt. Még csak pálinkát sem ihatott, mert az orvos megtiltotta. Hej pedig érezte, hogy a sok keserű orvosság mellett az is elesusznék.

— No hát nem bánom, mondja aztán egy nap az orvos, most már ihatik egy pohárával.

— Félóránkat vagy óránkint? — kérdezte Mihály gazda nagy örömmel.

CSARNOK.

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Fordította: **Váradi Ödön.** —

(Folytatás.) 56.

— Ohajtom, — kezdé ő hogy jót gondol felőlem. Bárha az a férfi, a mint nekem mondják — a halál felé megy — egykor szerettem s kötelességemhez még gondolatomban sem lettem hűtlen. Azon pillanattal, hogy megtudtam, hogy Mr. Selvin Talbot Grey, ki engem már régen műl vett, csak fájdalommal gondolhattam reá, s bensőleg óhajtottam, bár soha sem tért volna vissza. Te tudod, hogy én itt láttam s beszéltem vele, de te azt is tudod, hogy én bizony megvagyok győződve a felől, hogy vele egy szót sem váltok sohasem, s ha azon este találkoztam vele, nem váltottam vele egyetlen egy szót sem, melylyel akár egy angyal szégyenkezhetnék. Ha távol leszek innen, ha biztos leszek arról, hogy nem hurezolnak meg a nyilvánosság előtt, nem szégyenitenek meg velem ily módon nevedet, ugy megírom egész gyászos történetemet. Szived mindég az enyém marad — ezt sugja az én szívem.

De sok ellenségem van, kik el akarnak egymástól szakítani bennünket. Nem szeretnék addig visszatérni, míg a titok kiderítve nincs.

Addig elrejtőzöm, és később retentő bosszút állok azokon, a kik most arra készítetnek, hogy megváljak boldogságotól, s a világban erre, arra bolyongjam.

Itt már nem tudott Miriám tovább írni. Csak egy pár megható bucsuszót esatolt még hozzá s aztán oly helyre tette a levelet, a mely férjének okvetlenül feltűnt. Azután megtette utolsó rendelkezéseit.

Álmatlan, fárasztó éjt töltött, de szilárdan megmaradt elhatározásához.

Mikor a reggel szürkülni kezdett egyszerűen utazó öltönyt vetett magára és elhagyta a házat, miközben sűrű köd borított be mindent. Nem látta senki, csak Palmer, ki tiszteletteljesen meghajolt s hallgatott. Noha csodálkozott, hogy őt ilyenkor ilyen öltözetben lássa, mégis elrejté bámulatát. Jól kitanult szolgálak mindig így cselekszenek.

A vasuti állomás majdnem két órányira volt Sir Henry házától. de Miriám nem irtózott e hosszú uttól s félórával a londoni vonat előtt beért oda.

Üldözéstől nem félt, de mégis szeretett volna, már távol lenni. Különb tervével sem volt egészen tisztában. Szándékában volt felkeresni gyermekét, hogy az idegen helyen legalább egy rokon lelke legyen.

— Azután, gondolta magában, ha eljön az idő, mikor azt hiszik, hogy végleg eltűntem, kilépek rejtekemből s megbosszulom magamat ellenségeimen. Alnok összeesküvésnek áldozatja vagyok, mely épp oly veszélyes, a minő kevéssé ismerem. Mrs. Digby a főokozó, annyi bizonyos.

A délután folyamán Miriám Londonba érkezett első dolga volt elmenni a bankba.

— Azonnal óhajtott beszélni a bank főnökével, — mondá egy iroda segédnek.

Mikor megnevezte magát, azonnal bebocsátották.

A bankfőnök régebben egyszer londoni lakásán látta s azonnal felismerte.

Széket ajánlott neki, de maga állva maradt, parancsokat várva.

Ruhája az uttól poros volt s gyalog látszott jönni.

Két körülmény, melyet a bankigazgató nem tudott magának megmagyarázni, mert csak két nappal ezelőtt irt Lincolnshirebe.

Az asztalon egy palack bor állott, mert az igazgató egy befolyásos gazdag emberrel meglegedetten beszélgetett egy ügyről, és mert Miriám nevének említésével egy időben be is lépett, nem volt elég ideje arra, hogy a bort s poharakat elrakhassa.

Ujjanak megkezdése óta sem ételt, sem italt nem élvezett és ezért a palackra mutatva, mondá:

— Kegyeskedjék egy pohár bort adni. Nem volt időm sem pihenésre, sem evésre, sem ivásra mert attól tartottam, hogy addig zárva találok üzletét.

A bankigazgató sokkal műveltebb ember volt, semhogy csodálkozását el nem rejtette volna. A pohár tartóból kivett egy tiszta poharat s tele töltve borral, oda nyújtotta Miriámnak, ki azt fenéki ki is üritette.

— Köszönöm, mondá aztán. Szíveskedjék kérem megnézni, mily összeget engedett férjem rendelkezésemre.

A bankigazgató felütött egy nagy könyvet és abból kiolvasta:

— Százezer forintot.

— Ez összeg felét kérném Citybe, egy más bankban elhelyezni, mert azt Mrs. Hurst barátnőmnek szántam s nevére óhajtom betábláztatni.

— A mint parancsolja, Mylady. Cityben van fiók banküzletünk s természetesen szívesen elintézzük Mrs. Hurstnak ez ügyet.

— Ön nagyon kegyes. De vannak bizonyos okok, melyeknél fogva ez a hölgy úgy óhajta, hogy pénze oly banknál legyen deponálva, melylyel én és férjem nem közlekedünk.

— Az sem okoz nehézséget, mondá a bankfőnök. Az átírás holnap délelőtt tizenegy óraker megfog történni. Ajánlom a „London- és Lambeth Bank“-ot Fleetstreetben. Még arra kell kérnem, hogy az illető hölgy nevét és lakóhelyét megnevezze.

— Marinak hívják a másik nevét, azaz Mrs. Hurst Marinak. De ezimét nem nem mondhatom meg, mert meglehet, hogy hosszabb ideig utazáson lesz. Lehetőség így?

— Igen, ha óhajta, Mylady.

Miriám az asztalra tette le utalványkönyvét és mondá:

— Lesz szíves tehát kontómat a megbeszélte módon lezárni s annak egy másolatát Lincolnshirebe küldeni. — Az utalvány könyvre már nincs többé szükségem, de nagyon lekötelné, hogy ha gondoskdnék arról, hogy az Mrs. Hurstnak szánt utalványkönyv nekem küldésék be.

Kissé szokatlan kíváncsiság volt, de a bankfőnök nem akarta azt megtagadni oly nőnek, a kinek férje egymilliónál kevesebbet nem is tett le náluk soha.

Különb, ugy hitte, átlátja az egész ügyet. Bankárok épp ugy, mint ügyvédek, vagy orvosok gyakran hivatásuknál fogva, különös titkos dolognak jönnnek a nyomára.

— Sejttem az összefüggést mondá magában. Mylandy bizonyára észrevette, hogy férje Mrs. Hursttal viszonyban van. Mint értelmes asszony, maga vette kezébe az ügyet. Csodálkozom, hogy Sir Henry efféle tesz. Azt hinné az ember, meg van oly szép, ifju nővel nagyon elégedve.

Azután hangosan szólt!

— Önöknél Lincolnshireben gyász eset történt.

— Bizonyára nagyon gyászos esemény, jegyzé meg Miriám, ki éppen keztyűjét kezdte felhuzni.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1899. január hó 4-én.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%	—	120.50	120.75
„ vasuti beruházási kőt. 4 1/2%	—	120.—	121.—
„ koronajáradék 4%	—	97.75	98.25
„ regále vált. kőt. 4 1/2%	—	100.20	100.25
Osztrák aranyjáradék 4%	—	120.30	120.80
Egységes államkötvény 4 1/10%	—	101.50	102.—
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	138.—	139.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	391.—	391.50
Osztrák hitelbank részvény	—	362.60	362.80
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	101.50	102.—

Sorsjegyek:

Magyar jelzalogban 4%-os sorsj.	—	122.25	123.25
„ 3%-os	—	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	120.25	121.25
Magyar vörös keresztsorsjegy	—	10.50	11.—
Osztrák	—	19.50	20.—
Olasz	—	11.60	12.—
Bazilika sorsjegy	—	6.50	7.—
Jó-szív	—	3.80	4.20

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.68	5.77
20 márkás arany	—	—	11.80	11.84
20 frankos arany	—	—	9.54	9.58
1 Sovereigns	—	—	12.04	12.08

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. január 3-án.

A malmok ma lanyha hangulatban voltak, ennek folytán nem fejlődhetett nagyobb forgalom. A magyar búzát ugyan nem is valami bőségesen kínálták. A gyengén tartott árak mellett eladatott 8000 métermázsának két harmada idegen származékokból állott. A lisztüzlet még mindig pang és hogy az előjegyzések átvétele mily rosszul folyik, azt legjobban mutatja a mult héten innét elszállított lisztmennyiség csekély volta, mely rég látott alacsony számra sülyedt.

Rozsban ma volt valamennyi üzlet. Tengeri változatlan.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 100 mm.	79.7 k.
10.75 forinton, 300 mm.	79.5 k. 10.80 forinton,
100 mm.	79.5 k. 10.72 forinton, 270 mm.
78 k. 10.45 frton,	150 mm. 78 k. 10.35 frton,
mind három hónapra.	

II. Matáridő-üzlet.

Tegnap közölt készletkimutatások ma szigorú elbírálás tárgyát képezte a szakkörökben. De még azok is, kik nézeteinket nem osztják, elismerik, hogy csekély eltéréssel adataink megfelelnek a valóságnak.

Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 óraker az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapította meg:

Buza márcziusra	9.68 — 9.69
„ áprilisra	9.52 — 9.54
Rozs márcziusra	8.23 — 8.24
Tengeri májusra	4.92 — 4.93
Zab márcziusra	5.84 — 5.85
Repeze augusztusra	12.25 — 12.35

Délután 4 1/2 óraker zárlat:

Buza márcziusra	9.70 — 9.71
„ áprilisra	9.55 — 9.56
Rozs márcziusra	8.24 — 8.26
Zab márcziusra	5.86 — 5.87
Tengeri májusra	4.94 — 4.95
Repeze szeptemberre	12.25 — 12.35

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Bérekcsik dijszabalyzata.

	Két	Egy
	levas	levas
I. Napazámra.		
Égész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig . . .	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig . . .	3	2
II. Óraasámra.		
Fél órára	40	30
Háromnegyed órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó óran túl félórára vagy kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélküli a város se-rampóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (vallaskülönbség nélkül), ha a vég-tisztelet a templomban történik	2	1.40
A temetőbe ki és vissza	1.20	80
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	60	40
A színházba menet	30	20
A színházról jövet	30	20
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi tászkával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi tászkával	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab mátha után 10 kr. jár	50	30
A koreselyező vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külöb barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1.20	90
Minden következő órára	40	30
A katonai lakóházhoz és katonai kórházhoz me-net vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítatnak.		

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Folyó szám 95. Bérlet 78-ik szám „C”

Ma, szerdán 1899. január 4-én.
Orpheus az alvilágban.

Operette 4 felvonásban.
SZEMÉLYEK:

A közzvélemény — — — F. Kállay L.
Jupiter, Olymp parancsnoka Sziklay Miklós

Junó, neje — — — — — Loesarekné
Orpheus, zenedoi igazgató — — — — — Karaes Imre
Euridike neje — — — — — Kaposi Józsa
Aristeus (Plutó) mézeskalácsos Mezei Andor
Styx Jankó, arkádiai exkirály Szentés János

Holnap, esütörtökön január 5-én

Mártha,

vagy:

a richmondi leányvásár.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1898. október hó 1-től.

Sz. v.	Gy. v.	Tv. sz.	Sz. v.	Sz. v.	Tv. sz.	Állomások.	Tv. sz.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
1708	1702	1754	1706	1710	1742		1741	1709	1707	1723	1713	1708	1706
I-III.	I-II.	II-III.	I-III.	I-III.	II-III.		I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-II.	I-III.
9.15	2.15		7.05			Ind. Budapest k. p. u.			5.45	6.20		1.50	8.10
2.29	6.00		1.31	4.06	6.05	Ind. Püspök-Ladány	érk.	5.13	9.45	11.23	1.28	9.48	1.45
3.36	6.50		2.40	5.14	7.49	érk. Debreczen	ind.	3.37	8.15	10.27	12.00	9.01	12.36
5.18	8.20		4.32	6.42	9.42	érk. Nyiregyháza	ind.		6.46	6.46		6.41	10.55
7.07	10.30		6.24	8.52	11.26	érk. Szerencs	ind.		5.13	5.13		5.00	9.07
8.58			8.52			érk. Bud-Szt-Minály	ind.		3.25	3.25		5.30	
10.41						érk. Nagy-Léta-Vértes	ind.					5.35	
12.24						Ind. Püspök-Ladány	érk.					5.35	
14.07	11.35		3.00	5.22		Ind. Debreczen	érk.	6.54	10.12		7.51	8.54	12.16
15.50	6.55	8.20	4.01	6.35		érk. Kémihályfalva	ind.	5.85	9.14		8.36	8.13	11.17
17.33	7.45	9.47	5.01			Ind. Nagyvárad	érk.		5.40				6.50
19.16	8.35	10.44	6.01			Ind. Kémihályfalva	érk.	9.09					
21.00	9.25	11.41	7.01			Ind. Nagy-Károly	érk.	5.09	9.06		6.22	8.12	11.09
22.43	10.15	12.38	8.01			Ind. Nagy-Károly	ind.	4.05	8.15		5.18	7.41	10.17
24.27	11.05	13.35	9.01			Ind. Zilah	érk.		3.01				4.00
26.10	11.55	14.32	10.01			Ind. Nagy-Károly	érk.	9.18			10.17		
27.54	12.45	15.29	11.01			Ind. Gy. v.	érk.	3.57	8.07		5.13	7.39	10.14
29.37	13.35	16.26	12.01			Ind. Kémihályfalva	érk.	3.33	7.39		4.38	7.21	9.47
31.21	14.25	17.23	13.01			Ind. Gilvác	érk.	3.22	7.37		4.85	7.20	9.48
33.04	15.15	18.20	14.01			Ind. Szatmár	érk.	2.47	7.09		4.00	6.59	9.18
34.48	16.05	19.17	15.01			Ind. Nagy-Bánya	érk.		3.25				5.50
36.31	16.55	20.14	16.01			Ind. Fehér-Gyarmat	érk.		10.41		10.22		
38.15	17.45	21.11	17.01			Ind. Szatmár	érk.		4.20			6.15	
40.00	18.35	22.08	18.01			Ind. Kémihályfalva	érk.	1703.	2.42	6.57		11.09	11.09
41.43	19.25	23.05	19.01			Ind. Kémihályfalva	ind.	1703.	1.22	5.49		6.58	9.10
43.27	20.15	24.02	20.01			Ind. Bátor	érk.	1-III.	10.23	2.57		6.08	7.57
45.10	21.05	25.00	21.01			Ind. Bátor	ind.	1-III.	10.28	2.57		5.50	9.52
46.54	21.55	25.57	22.01			Ind. Kémihályfalva	érk.	9.24	10.28	10.28		6.03	7.47
48.37	22.45	26.54	23.01			Ind. Kémihályfalva	ind.	12.18	4.45	5.37		6.29	9.47
50.21	23.35	27.51	24.01			Ind. Taraczköz	érk.	10.58	2.24	4.17		6.29	9.47
52.04	24.25	28.48	25.01			Ind. M.-Sziget	érk.	10.57	2.22	4.16		6.25	9.47
53.48	25.15	29.45	26.01			Ind. Akna-Szlatina	érk.	10.30	1.35	3.50		4.50	6.00
55.31	26.05	30.42	27.01			Ind. Kis-Booskó	érk.	8.25					
57.15	26.55	31.39	28.01			Ind. Kis-Booskó	ind.	8.39					
59.00	27.45	32.36	29.01			Ind. M.-Sziget	érk.		5.01	5.01			5.23
60.43	28.35	33.33	30.01			Ind. Sziget-Kamara	érk.		9.39	6.29	6.58		5.15
62.27	29.25	34.30	31.01			Ind. Sziget-Kamara	ind.		9.34	6.24	6.52		6.14
64.10	30.15	35.27	32.01			Ind. Nagy-Booskó	érk.		8.58	5.48	6.21		4.87
65.54	31.05	36.24	33.01			Ind. Kis-Booskó	érk.		8.50	5.42	6.18		4.27
67.37	31.55	37.21	34.01			Ind. Kis-Booskó	ind.		8.39	5.31			
69.21	32.45	38.18	35.01			Ind. Körösmező	érk.				3.09		11.55
71.04	33.35	39.15	36.01										
72.48	34.25	40.12	37.01										
74.31	35.15	41.09	38.01										
76.15	36.05	42.06	39.01										
78.00	36.55	43.03	40.01										
79.43	37.45	44.00	41.01										
81.27	38.35	44.57	42.01										
83.10	39.25	45.54	43.01										
84.54	40.15	46.51	44.01										
86.37	41.05	47.48	45.01										
88.21	41.55	48.45	46.01										
90.04	42.45	49.42	47.01										
91.48	43.35	50.39	48.01										
93.31	44.25	51.36	49.01										
95.15	45.15	52.33	50.01										
97.00	46.05	53.30	51.01										
98.43	46.55	54.27	52.01										
100.27	47.45	55.24	53.01										
102.10	48.35	56.21	54.01										
103.54	49.25	57.18	55.01										
105.37	50.15	58.15	56.01										
107.21	51.05	59.12	57.01										
109.04	51.55	60.09	58.01										
110.48	52.45	61.06	59.01										
112.31	53.35	62.03	60.01										
114.15	54.25	63.00	61.01										
116.00	55.15	63.97	62.01										
117.43	56.05	64.94	63.01										
119.27	56.55	65.91	64.01										
121.10	57.45	66.88	65.01										
122.54	58.35	67.85	66.01										
124.37	59.25	68.82	67.01										
126.21	60.15	69.79	68.01										
128.04	61.05	70.76	69.01										
129.48	61.55	71.73	70.01										
131.31	62.45	72.70	71.01										
133.15	63.35	73.67	72.01										
135.00	64.25	74.64	73.01										
136.43	65.15	75.61	74.01										
138.27	66.05	76.58	75.01										
140.10	66.95	77.55	76.01										
141.54	67.85	78.52	77.01										